

Μαθηματικά Α΄ Δημοτικού

Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Χαράλαμπος Λεμονίδης , Καθηγητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Αθανάσιος Θεοδώρου , Εκπαιδευτικός Αχιλλέας Καψάλης , Καθηγητής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας Δημήτριος Πνευματικός , Λέκτορας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Θεοδόσιος Ζαχαριάδης , Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Μαρία Κοτσακώστα , Σχολική Σύμβουλος Θεόφιλος Τζώρτζης , Εκπαιδευτικός
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Κωνσταντίνος Αρώνης , Σκιτσογράφος-Εικονογράφος
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Φρόσω Ξιξή , Φιλολόγος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Γεώργιος Τύπας , Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Μαρία Χιονίδου-Μοσκοφόγλου , Επίκουρος Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αιγαίου
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Ανδρέας Γκολφινόπουλος , Εικαστικός Καλλιτέχνης
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1. / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Χαράλαμπος Λεμονίδης Αθανάσιος Θεοδώρου Αχιλλέας Καψάλης
Δημήτριος Πνευματικός

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.

Μαθηματικά Α΄ Δημοτικού

Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

Δομή του βιβλίου

Χρωματικά σύμβολα

Κάθε κεφάλαιο, ανάλογα με τη θεματική περιοχή στην οποία αναφέρεται, έχει ένα χρώμα. Οι περιοχές είναι οι εξής:

- Αριθμοί
- Πράξεις
- Γεωμετρία
- Μετρήσεις
- Προβλήματα
- ◆ Επανάληψη

Σύμβολο - κλειδί για το είδος της εργασίας που ακολουθεί *

Αριθμός κεφαλαίου

Τίτλος κεφαλαίου

6

Αριθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών

Βρίσκω πόσα είναι τα μέλη

Πόσα είναι τα μάτια σου;

Πόσα είναι τα χέρια σου;

Πόσα είναι τα πόδια σου;

Παρατηρώ τις εικόνες και γράφω το αριθμό

3

0 1 2 3 4 5

Μηδέν

0 0

Εικονίδια (σύμβολα κλειδιά)

Στην επάνω αριστερή γωνία κάθε δραστηριότητας υπάρχει ένα από τα ακόλουθα σύμβολα:

Ο Πυθαγόρας που σκέφτεται
- Σύμβολο σκέψης: Εμφανίζεται σε δραστηριότητες νοερών υπολογισμών.

Η μέλισσα - Σύμβολο εργατικότητας:
Εμφανίζεται σε δραστηριότητες εφαρμογής και εμπέδωσης.

Ο σκύλος ιχνηλάτης - Σύμβολο ανακάλυψης:
Εμφανίζεται στις δραστηριότητες που εισάγουν τους μαθητές στη νέα γνώση.

Ο ελέφαντας - Σύμβολο μνήμης:
Εμφανίζεται στις δραστηριότητες επανάληψης.

Ομάδα μαθητών - Σύμβολο ομαδικότητας:
Εμφανίζεται σε δραστηριότητες που είναι δυνατό να γίνουν σε ομάδες.

22

Αριθμός σελίδας

Δομή του βιβλίου

Αριθμός δραστηριότητας

...ωση
...ριθμών (II)

του σώματός μου.

...ους αντίστοιχους αριθμούς.

....

6 7 8 9 10

0 0 0

...αφαιρ και ...αβάζουν τους αριθμούς μέχρι το 5.

ενότητα 1

3

4

Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 4.

4 4 4 4 4

4

4

5

Μετρώ τα αντικείμενα και βάζω σε κύκλο το σωστό αριθμό.

	3	4	5
	3	4	5
	2	3	4

6

Παρατηρώ και συνεχίζω με τον ίδιο τρόπο.

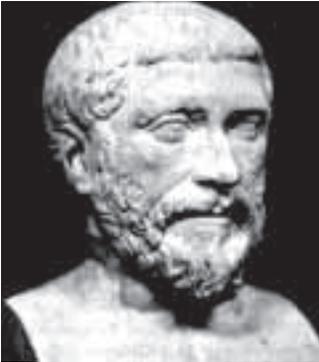
1 2 3 4 5 1

3. Το παλιό αριθμόν αντίστροφα ξεκινάμε από το 5.

↑
↑
↑ Διδακτικοί στόχοι του κεφαλαίου

↑
↑
↑ Σημείωση για το δάσκαλο στους νοερούς υπολογισμούς

Οι ήρωες του βιβλίου

Πυθαγόρας ο Σάμιος (περίπου 600 π.Χ.)

Ο Πυθαγόρας ήταν ένας σπουδαίος μαθηματικός της αρχαιότητας που γεννήθηκε στη Σάμο. Ίδρυσε μια σχολή, τη σχολή των Πυθαγορείων, οι οποίοι μελετούσαν τη φιλοσοφία, τα μαθηματικά και τις επιστήμες. Είχε δασκάλους μεγάλους σοφούς της αρχαιότητας και ταξίδεψε στην Ασία και την Αίγυπτο όπου μελέτησε την αιγυπτιακή φιλοσοφία, τα μαθηματικά, την αστρονομία και την ιατρική.

Ο Πυθαγόρας έμεινε γνωστός ως ο άνθρωπος που έβλεπε παντού αριθμούς.

Ο Πυθαγόρας

Η Κορίνα

Οι ήρωες του βιβλίου

Υπατία η Αλεξανδρινή (370-415 μ.Χ.)

Η Υπατία ήταν η πρώτη γυναίκα μαθηματικός στην Ιστορία. Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια.

Ήταν κόρη του φιλόσοφου Θέωνα, διευθυντή του Πανεπιστημίου της Αλεξάνδρειας. Για το λόγο αυτό είχε την τύχη να αποκτήσει σπάνια μόρφωση, σε μια εποχή που η θέση της γυναίκας στην κοινωνία ήταν πολύ διαφορετική από ό,τι σήμερα. Συνέχισε τις σπουδές της στην Αθήνα και τη Ρώμη εντυπωσιάζοντας όλους όσους την συναναστρέφονταν με το πνεύμα, τη σεμνότητα, την ομορφιά και την ευγλωπτία της. Επιστρέφοντας στην Αλεξάνδρεια πολύ σύντομα αναδείχθηκε σε μεγάλη δασκάλα της φιλοσοφίας και των μαθηματικών.

Η Υπατία

Ο Μελέτης

Η Βάσω

Η Ίλντα

Χρωματικά σύμβολα

◆ Επανάληψη

- Αριθμοί
- Πράξεις
- Γεωμετρία
- Μετρήσεις
- Προβλήματα

Δομή του βιβλίου 4-5

Οι ήρωες του βιβλίου 6-7

Περιεχόμενα 8-9

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' Περίοδος

Αριθμοί:	Οι αριθμοί μέχρι το 20 – Τα σύμβολα της σύγκρισης – Τακτικοί αριθμοί.
Πράξεις:	Προσθέσεις με αριθμούς μέχρι το 10.
Γεωμετρία:	Προσανατολισμός στο χώρο – Γεωμετρικά σχήματα.
Μετρήσεις:	Σύγκριση συνεχών μεγεθών – Τα νομίσματα μέχρι το 10.

Ενότητα 1η:

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 5 – ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΑ

1	Κεφάλαιο 1α: Προσανατολισμός στο χώρο	12-13
2	Κεφάλαιο 2α: Γεωμετρικά σχήματα	14-15
3	Κεφάλαιο 3α: Σύγκριση και εκτίμηση ποσοτήτων	16-17
4	Κεφάλαιο 4α: Οι αριθμοί από το 1 έως το 5	18-19
5	Κεφάλαιο 5α: Αριθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών (I)	20-21
6	Κεφάλαιο 6α: Αριθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών (II)	22-23
7	Κεφάλαιο 7α: Πρόσθεση και ανάλυση των αριθμών μέχρι το 5 (I)	24-25
8	Κεφάλαιο 8α: Επαναληπτικό μάθημα	26-27

Ενότητα 2η:

ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 5

9	Κεφάλαιο 9α: Σύγκριση μεγεθών – Ορολογία	30-31
10	Κεφάλαιο 10α: Οι αριθμοί από το 6 μέχρι το 10 (I)	32-33
11	Κεφάλαιο 11α: Οι αριθμοί από το 6 μέχρι το 10 (II)	34-35
12	Κεφάλαιο 12α: Σύγκριση αριθμών – Τα σύμβολα =, > και <	36-37
13	Κεφάλαιο 13α: Πρόσθεση και ανάλυση των αριθμών μέχρι το 5 (II)	38-39
14	Κεφάλαιο 14α: Γραφή της πρόσθεσης με τη χρήση συμβόλων	40-41
15	Κεφάλαιο 15α: Προβλήματα	42-43
16	Κεφάλαιο 16α: Επαναληπτικό μάθημα	44-45

Ενότητα 3η: ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 20 – ΑΘΡΟΙΣΜΑΤΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 10 – ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

17	Κεφάλαιο 17α: Οι αριθμοί από το 10 μέχρι το 20	48-49
18	Κεφάλαιο 18α: Αθροίσματα μέχρι το 10 - Αντιμεταθετική ιδιότητα της πρόσθεσης	50-51
19	Κεφάλαιο 19α: Οι τακτικοί αριθμοί – Τα διπλά αθροίσματα	52-53
20	Κεφάλαιο 20α: Τα νομίσματα μέχρι το 10	54-55
21	Κεφάλαιο 21α: Προσθετική ανάλυση αριθμών από το 6 μέχρι το 10	56-57
22	Κεφάλαιο 22α: Προβλήματα	58-59
23	Κεφάλαιο 23α: Επαναληπτικό μάθημα	60-61

Β' Περίοδος

Αριθμοί:	Οι αριθμοί μέχρι το 50 – Σύστημα αρίθμησης, μονάδες και δεκάδες.
Πράξεις:	Αφαιρέσεις με αριθμούς μέχρι το 10 – Αθροίσματα με πολλούς όρους – Προσθέσεις με υπέρβαση της δεκάδας.
Γεωμετρία:	Χάραξη γραμμών – Κίνηση σε τετραγωνισμένο χαρτί – Γεωμετρικά σχήματα.
Μετρήσεις:	Μοτίβα – Ο χρόνος.

Ενότητα 4η:

ΑΦΑΙΡΕΣΗ – ΧΑΡΑΞΗ ΓΡΑΜΜΩΝ – ΜΟΤΙΒΑ

25	Κεφάλαιο 25α: Οι αριθμοί μέχρι το 50	64-65
26	Κεφάλαιο 26α: Χάραξη γραμμών	66-67
27	Κεφάλαιο 27α: Μοτίβα	68-69
28	Κεφάλαιο 28α: Αφαίρεση με αφαιρετέο μικρό αριθμό	70-71
29	Κεφάλαιο 29α: Διάκριση των συμβόλων «+» και «-»	72-73
30	Κεφάλαιο 30α: Αφαίρεση με αφαιρετέο μεγάλο αριθμό	74-75
31	Κεφάλαιο 31α: Το συμπλήρωμα	76-77
32	Κεφάλαιο 32α: Επαναληπτικό μάθημα	78-79

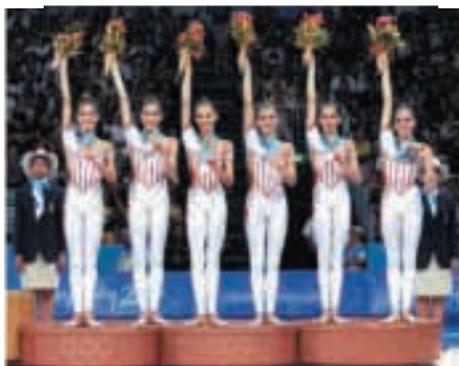
Ενότητα 1η:

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 5 –
ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΑ

Ενότητα 1η

- 1 **Κεφάλαιο 1ο:**
Προσανατολισμός στο χώρο
- 2 **Κεφάλαιο 2ο:**
Γεωμετρικά σχήματα
- 3 **Κεφάλαιο 3ο:**
Σύγκριση και εκτίμηση ποσοτήτων
- 4 **Κεφάλαιο 4ο:**
Οι αριθμοί από το 1 έως το 5
- 5 **Κεφάλαιο 5ο:**
Αρίθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών (I)
- 6 **Κεφάλαιο 6ο:**
Αρίθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών (II)
- 7 **Κεφάλαιο 7ο:**
Πρόσθεση και ανάλυση των αριθμών μέχρι το 5 (I)
- 8 **Κεφάλαιο 8ο:**
Επαναληπτικό μάθημα

Τα μαθήματα στην τάξη γίνονται μέσα από παιχνίδια και δράση. Έτσι στα πρώτα δύο κεφάλαια θα μάθουμε να προσανατολιζόμαστε στο χώρο με εκφράσεις όπως "πάνω - κάτω", "δεξιά - αριστερά" κ.λπ., να αναγνωρίζουμε τα σχήματα και να ονομάζουμε τα επίπεδα σχήματα και τα στερεά σώματα που εμφανίζονται στον καθημερινό περίγυρο. Στα επόμενα κεφάλαια θα ασκηθούμε στη μέτρηση και τη σύγκριση ποσοτήτων αποτελούμενων από αντικείμενα, στη γραφή ψηφίων κ.ά. Επίσης θα μάθουμε να αναλύουμε τους αριθμούς μέχρι το 5 σε άθροισμα δύο άλλων αριθμών.

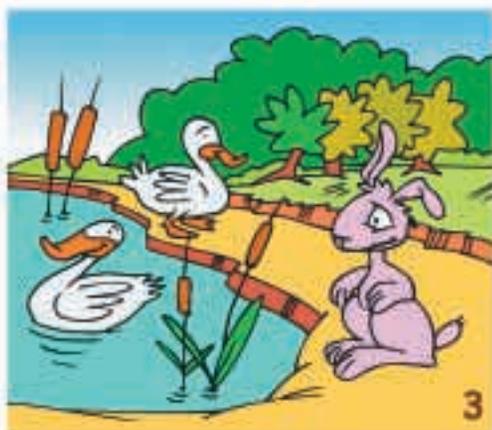
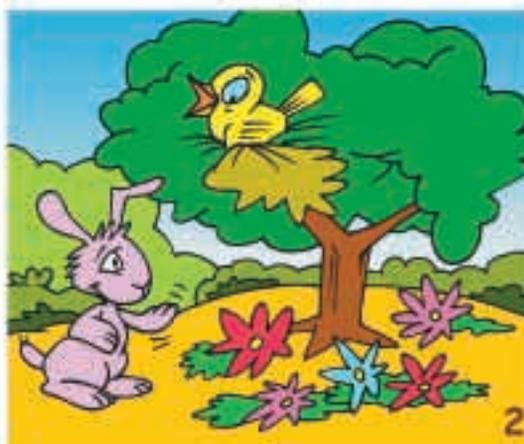
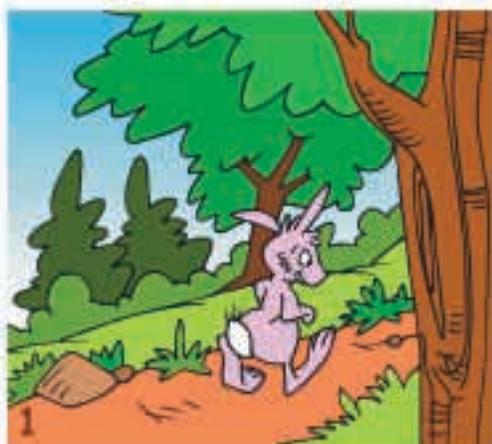

Παρατηρούμε τις εικόνες και συζητάμε.

Περίπατος στο δάσος

2

Παρατηρώ την εικόνα και περιγράφω πού βρίσκονται τα αντικείμενα.

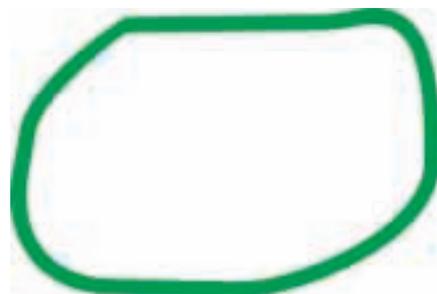
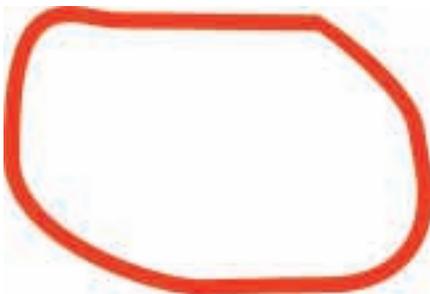

3

ζωγραφίζω

- ▶ 4 βόλους **μέσα** στην κόκκινη γραμμή.
- ▶ 3 βόλους **ανάμεσα** στις δύο γραμμές.
- ▶ 2 βόλους **επάνω** στην πράσινη γραμμή.

Σχεδιάζω με σχήματα
Διακρίνω τα σχήματα και τα ονομάζω.

Σχεδιάζω δικές μου εικόνες με γεωμετρικά σχήματα.

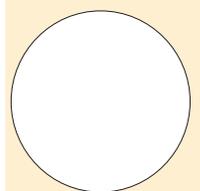
Οι μαθητές διακρίνουν τα διάφορα γεωμετρικά σχήματα με βάση τη μορφή τους και τα ονομάζουν.

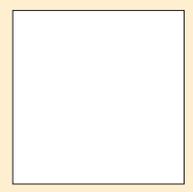
Παρατηρώ τα αντικείμενα. Τι σχήμα έχουν;

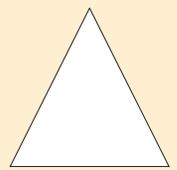
μαθαίνω

κύκλος

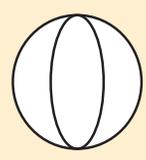
τετράγωνο

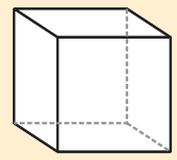
τρίγωνο

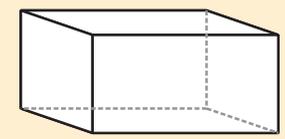
ορθογώνιο

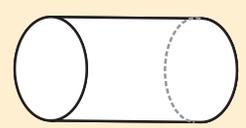
σφαίρα

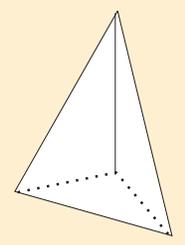
κύβος

στερεό ορθογώνιο

κύλινδρος

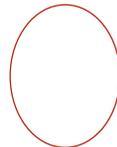
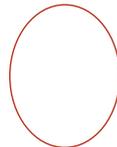
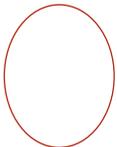
πυραμίδα

Παιχνίδι με τα καρεκλάκια και το ταμπουρίνο

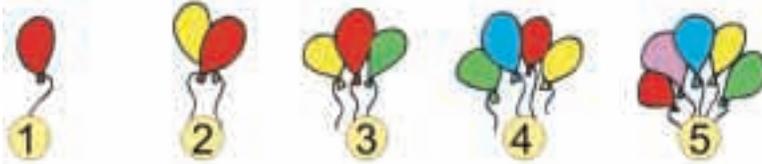

Πόσες φορές χτύπησε η δασκάλα το ταμπουρίνο;

2

3

**Οι ποδοσφαιριστές είναι τόσοι όσες και οι μπάλες;
Οι φανέλες είναι τόσες όσοι και οι ποδοσφαιριστές;**

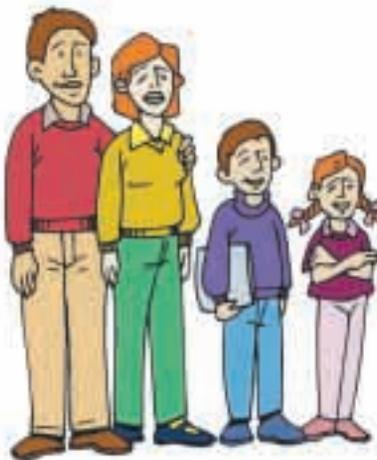
4

**Φτάνουν τα κόκαλα για να φάνε όλα τα σκυλάκια;
Είναι περισσότερα; Είναι λιγότερα;**

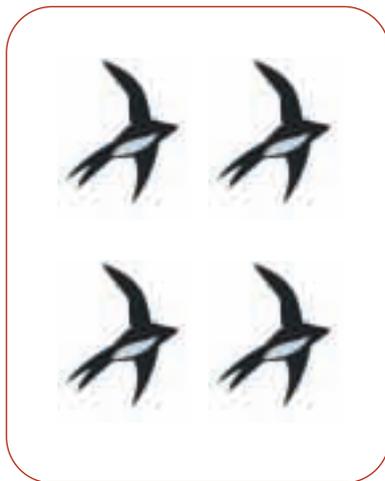

2. Οι μαθητές αριθμούν προφορικά μέχρι το 5.

Παρατηρούμε τις εικόνες και συζητάμε.

Πόσα είναι τα χελιδόνια σε κάθε εικόνα;
Συνδέω τις εικόνες με τους αντίστοιχους αριθμούς.

2

3

4

5

Τα παιδιά βλέπουν τις ποσότητες με διάφορες αναπαραστάσεις, καταμετρούν και βρίσκουν το πλήθος.

2

Παρατηρούμε τις εικόνες και συζητάμε.

1

2

3

4

5

3

1	2	3	4	5
●	● ●	● ● ●	● ● ● ●	● ● ● ● ●

1

Σχηματίζω αριθμούς με το σώμα μου
Παρατηρούμε τις εικόνες και συζητάμε.

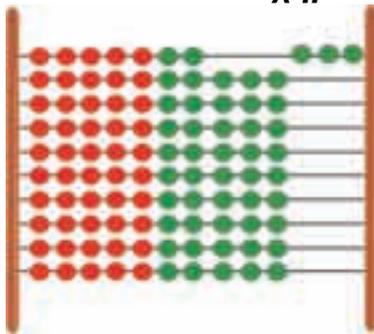

ένα

τρία

δύο

Σχηματίζω στο αριθμητήριο αριθμούς.

ΤΟ 3

ΤΟ 5

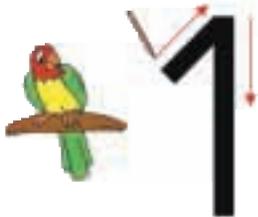
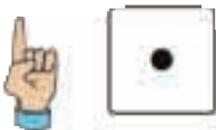
ΤΟ 4

ΤΟ 2

ΤΟ 1

2

Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 1.

1					
---	--	--	--	--	--

1					
---	--	--	--	--	--

3

Πόσα είναι τα νομίσματα;
Συνδέω τις ποσότητες με τις αντίστοιχες λέξεις και τους αριθμούς.

ένα (1)

τρία (3)

πέντε (5)

τέσσερα (4)

δύο (2)

4

**Σχεδιάζω τόσες γραμμές όσα είναι κάθε φορά
 τα ψάρια και τα λουλούδια.**

1

Βρίσκω πόσα είναι τα μέλη του σώματός μου.

▶ Πόσα είναι τα σου;

▶ Πόσα είναι;

▶ Πόσα είναι;

2

Παρατηρώ τις εικόνες και γράφω τους αντίστοιχους αριθμούς.

3

....

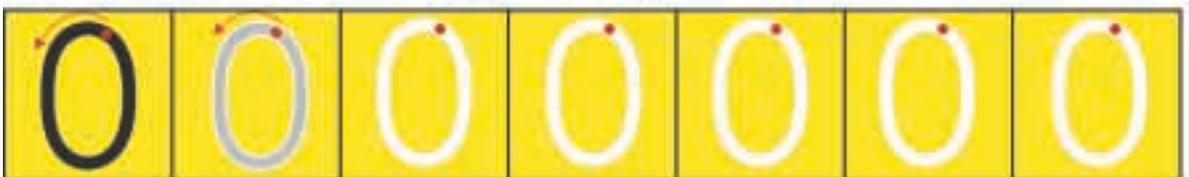
....

....

Μηδέν

3

4

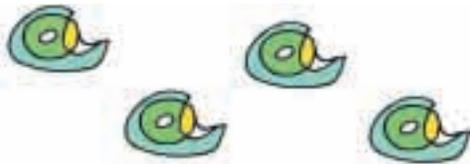
Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 4.

4					
4					

5

Μετρώ τα αντικείμενα και βάζω σε κύκλο το σωστό αριθμό.

3 4 5

3 4 5

2 3 4

6

Παρατηρώ και συνεχίζω με τον ίδιο τρόπο.

1	2	3	4	5	1												
---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Τα παιδιά αριθμούν αντίστροφα ξεκινώντας από το 5.

Παίζουμε με τα δάχτυλα

Παρατηρώ και γράφω τους αριθμούς που δείχνουν κάθε φορά τα δάχτυλα.

Παρατηρούμε και συζητάμε για τα νομίσματα.

Πραγματοποιούμε προσθέσεις χωρίς τη χρήση συμβόλων.
Αναλύουμε σε άθροισμα τους αριθμούς μέχρι το 5.

Μοιράζω τα μήλα με διαφορετικούς τρόπους.

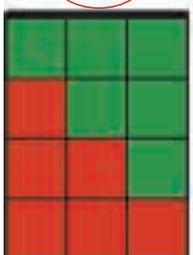
4

	→	4	←	0	←	
	→	○	←	○	←	
	→	○	←	○	←	
	→	○	←	○	←	
	→	○	←	○	←	

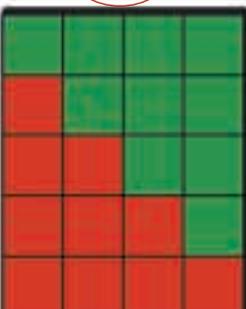
Αναλύω τους αριθμούς σε αθροίσματα.

το 3

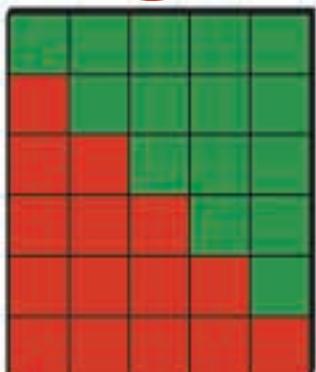
0 και 3
1 και 2
..... και

το 4

0 και 4
1 και 3
..... και

το 5

0 και 5
1 και 4
..... και

1

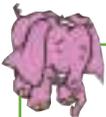
Κατεβαίνω από το 10.

10	9	8	7	6					
----	---	---	---	---	--	--	--	--	--

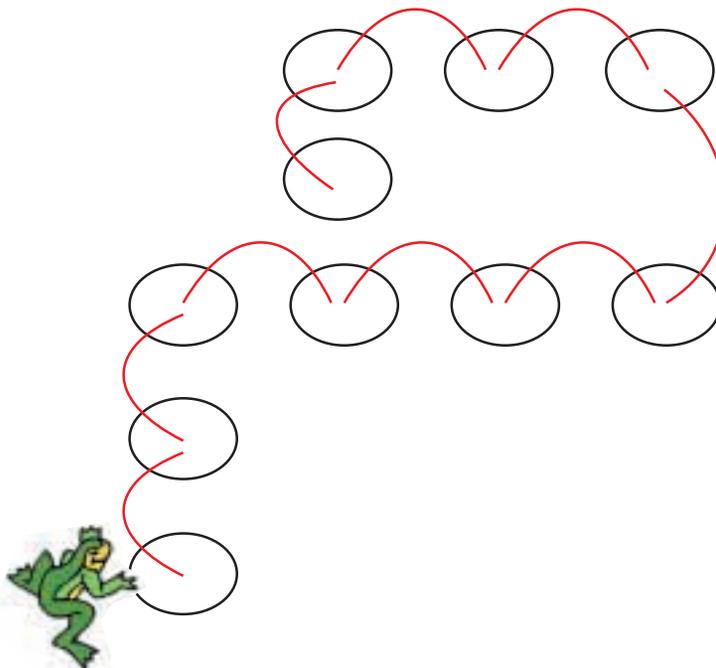
2

Έχει κάθε παιδί μια τσάντα; Ενώνω με μια γραμμή.

3

Περιγράφω τη διαδρομή του βατράχου.
Χρησιμοποιώ τις εξής λέξεις: πάνω, κάτω, αριστερά, δεξιά.

1. Οι μαθητές αριθμούν αντίστροφα και κατεβαίνουν από το 10.

4

Προφορική αρίθμηση ανά δύο.

2

4

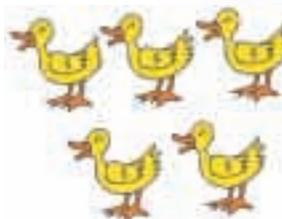
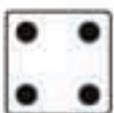
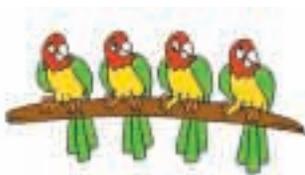
6

8

10

5

Παρατηρώ τις εικόνες και γράφω τους αντίστοιχους αριθμούς.

6

Πόσα είναι όλα;

και

Όλα είναι

και

Όλα είναι

και

Όλα είναι

και

και

Όλα είναι

Ενότητα 2η:

ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΩΝ
ΜΕΧΡΙ ΤΟ 5

Ενότητα 2η

- 9 **Κεφάλαιο 9ο:**
Σύγκριση μεγεθών – Ορολογία
- 10 **Κεφάλαιο 10ο:**
Οι αριθμοί από το 6 μέχρι το 10 (I)
- 11 **Κεφάλαιο 11ο:**
Οι αριθμοί από το 6 μέχρι το 10 (II)
- 12 **Κεφάλαιο 12ο:**
Σύγκριση αριθμών – Τα σύμβολα =, > και <
- 13 **Κεφάλαιο 13ο:**
Πρόσθεση και ανάλυση των αριθμών μέχρι το 5 (II)
- 14 **Κεφάλαιο 14ο:**
Γραφή της πρόσθεσης με τη χρήση συμβόλων
- 15 **Κεφάλαιο 15ο:**
Προβλήματα
- 16 **Κεφάλαιο 16ο:**
Επαναληπτικό μάθημα

Στο Κεφάλαιο 9 θα μάθουμε να συγκρίνουμε μεγέθη όπως είναι το μήκος και το πλάτος καθώς και να χρησιμοποιούμε όρους όπως για παράδειγμα «ψηλό - χαμηλό», «μακρύ - κοντό» και «πλατύ - στενό».

Μέσα από παιχνίδια θα ασκηθούμε στη χρήση των αριθμών από το 6 μέχρι το 10 και στην εκτέλεση προσθέσεων με αριθμούς μέχρι το 5.

Στο Κεφάλαιο 12 θα παρουσιάσουμε 3 νέα σύμβολα που θα μας βοηθούν να συγκρίνουμε τους αριθμούς μέσα από ένα παιχνίδι με το στόμα της φάλαινας. Στο Κεφάλαιο 13 θα μάθουμε να αναλύουμε τους αριθμούς μέχρι το 5 σε άθροισμα άλλων αριθμών, ενώ στο επόμενο κεφάλαιο θα μάθουμε τα σύμβολα «+» και «=» για να γράφουμε τις προσθέσεις. Τέλος, θα ασχοληθούμε με τη λύση προβλημάτων.

ψηλό και χαμηλό

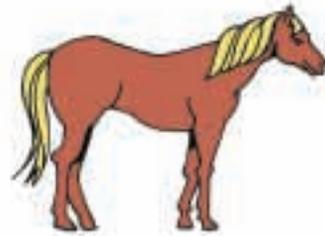
και

κάνουν μαζί

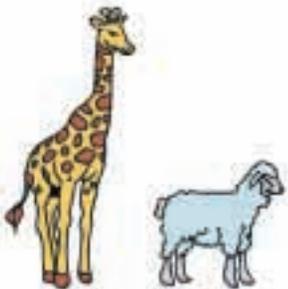

Τι είναι πιο ψηλό και τι πιο χαμηλό από εμένα;
 Βάζω σε κύκλο αυτά που είναι ψηλότερα από εμένα.

Συγκρίνω και λέω:

ψηλό και χαμηλό

πλατύ και στενό

μακρύ και κοντό

χοντρό και λεπτό

Προφορική αρίθμηση ανά δύο.

2

4

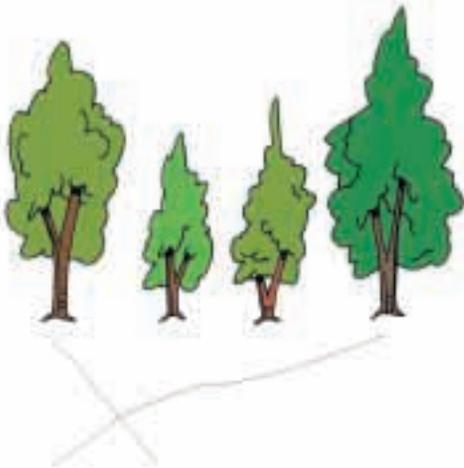
6

8

10

Τραβώ γραμμές για να μπουν στη σειρά τα δέντρα και τα παιδιά από το ψηλότερο ως το χαμηλότερο.

1

2

3

4

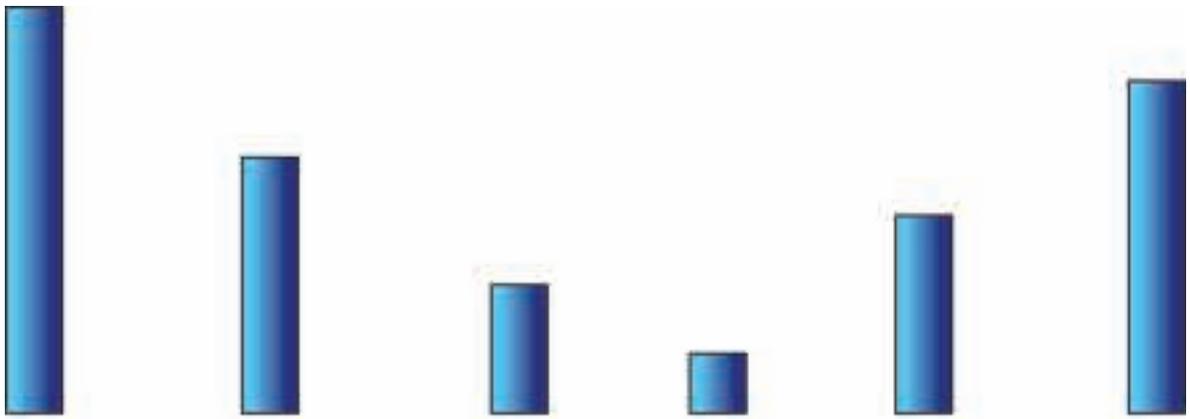

1

2

3

4

1

2

3

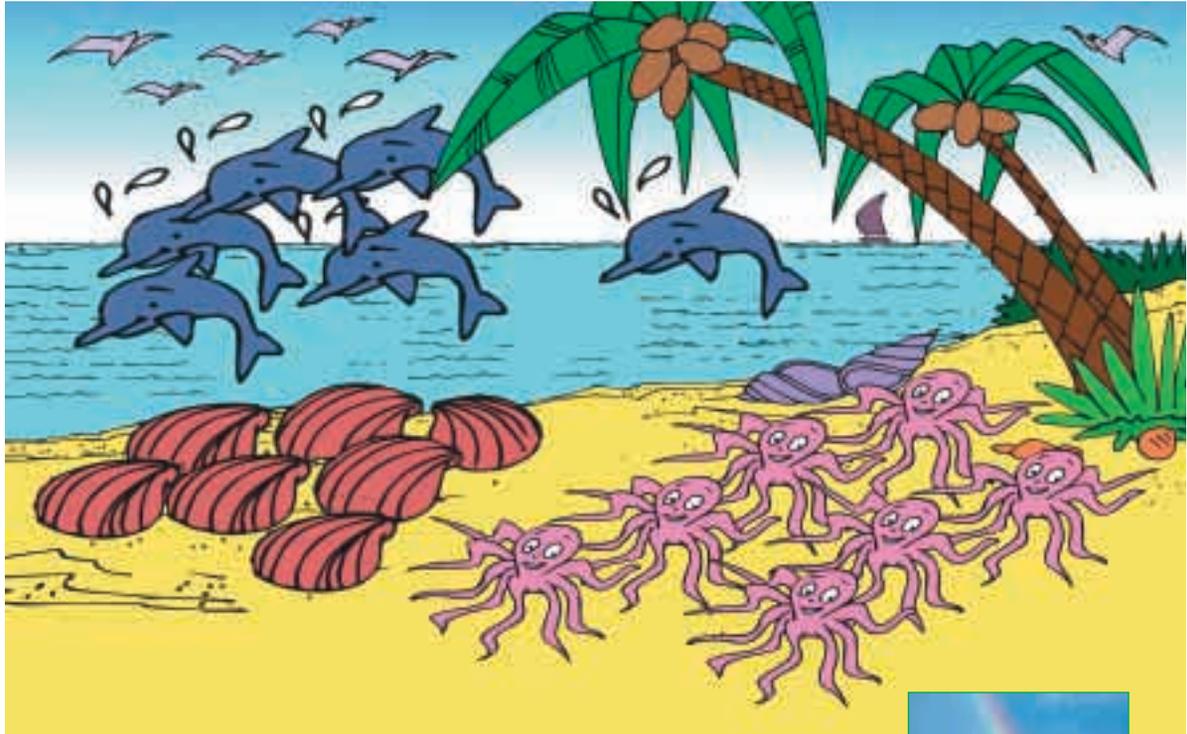
4

5

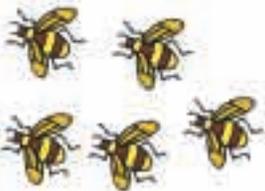
6

3. Οι μαθητές αριθμούν προφορικά μέχρι το 10 ανά δύο.

Παρατηρούμε τις εικόνες και συζητάμε.

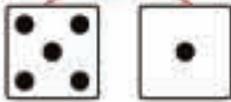
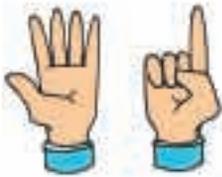
Βρίσκω και γράφω πόσα έντομα και σαλιγκάρια είναι σε κάθε ομάδα.

Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 6.

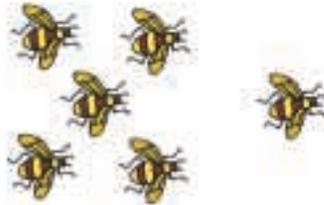

6						

Πόσες είναι όλες οι μέλισσες; Πώς χωρίζονται μεταξύ τους;
Γράφω τους αριθμούς.

Όλες μαζί είναι

Χωρίζονται σε

και

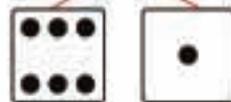
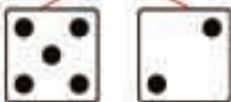
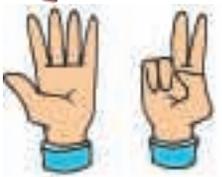
Χωρίζονται σε

 και

και

και

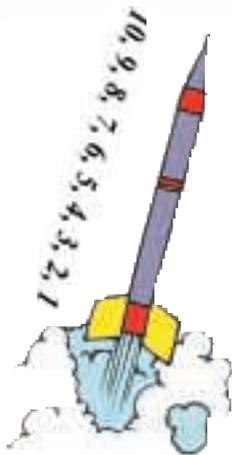
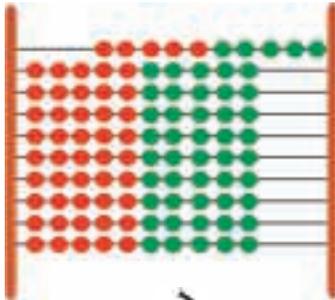
Παρατηρώ και γράφω τον αριθμό 7.

7						
---	--	--	--	--	--	--

Παρατηρούμε τις εικόνες και συζητάμε.

Δέκα

Σχηματίζω με διαφορετικούς τρόπους το νόμισμα των 10 λεπτών.

Χρησιμοποιώ τα:

Ζωγραφίζω

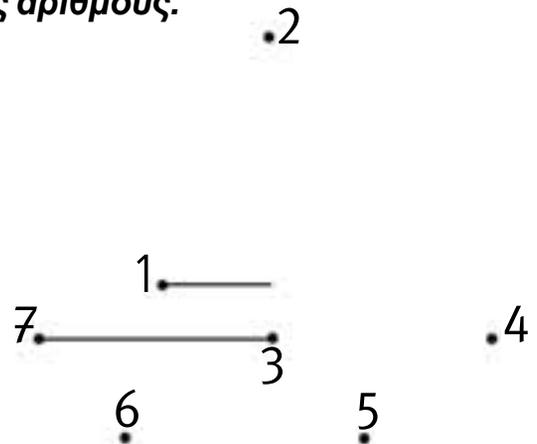
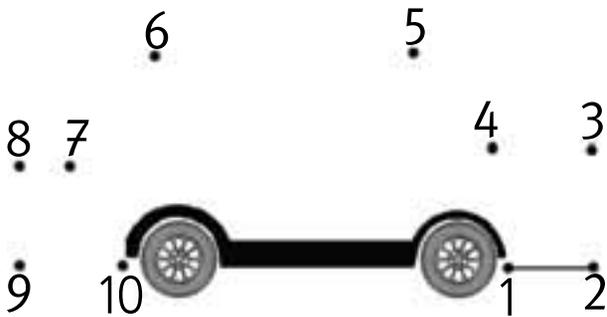
2

Μετρώ ανά δύο.

3

Ενώνω με τη σειρά τους αριθμούς.

4

Μετρώ και βρίσκω πόσα είναι τα πουλιά σε κάθε εικόνα.

Τα πουλιά είναι

Οι πάπιες είναι

5

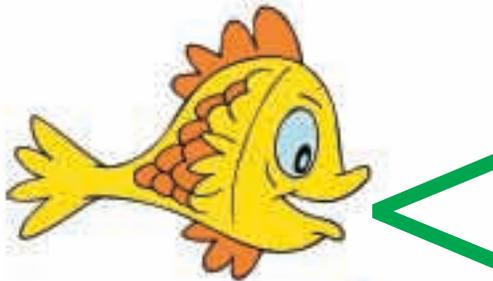
Συμπληρώνω τους αριθμούς που λείπουν.

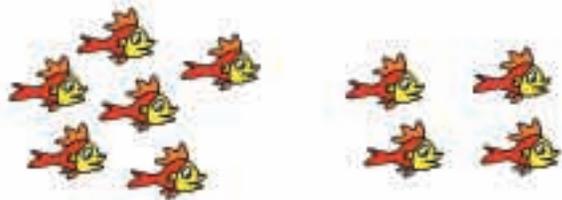
2. Οι μαθητές αριθμούν προφορικά μέχρι το 10 ανά δύο και στη συνέχεια γράφουν τους αριθμούς.

Το στόμα της φάλαινας

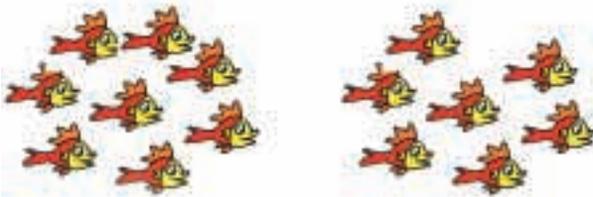
Συμπληρώνω τους αριθμούς και τα σύμβολα.

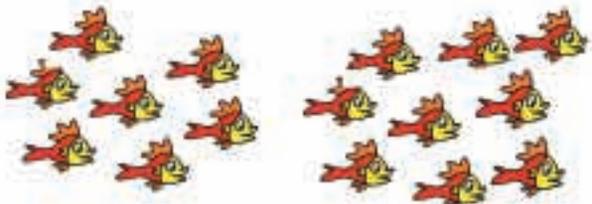
$$\boxed{3} < \boxed{5}$$

$$\boxed{} \dots \boxed{}$$

$$\boxed{} \dots \boxed{}$$

$$\boxed{} \dots \boxed{}$$

$$\boxed{2} \dots \boxed{4}$$

$$\boxed{5} \dots \boxed{7}$$

$$\boxed{6} \dots \boxed{3}$$

$$\boxed{9} \dots \boxed{9}$$

$$\boxed{7} \dots \boxed{7}$$

$$\boxed{10} \dots \boxed{8}$$

Τα παιδιά χρησιμοποιούν τα σύμβολα =, > και < για να συγκρίνουν αριθμούς. Παρουσιάζονται οι αριθμολέξεις μέχρι το 10.

μαθαίνω

2

μεγαλύτερο από

ίσο με

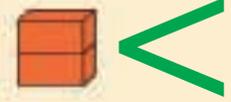
μικρότερο από

$$5 > 2$$

$$2 = 2$$

$$2 < 5$$

3

Συμπληρώνω το >, το < ή το =.

$$4 \dots 3$$

$$2 \dots 6$$

$$8 \dots 8$$

$$6 \dots 9$$

$$5 \dots 5$$

$$7 \dots 3$$

$$4 \dots 10$$

$$0 \dots 10$$

4

Διαβάζω:

1 → ένα

2 → δύο

3 → τρία

4 → τέσσερα

5 → πέντε

Γράφω:

1 →

2 →

3 →

4 →

5 →

Οι ομάδες

Παρατηρούμε τις εικόνες και συζητάμε.

Πόσα είναι τα χελιδόνια κάθε φορά;

 και

 και κάνουν μαζί

 και

 και κάνουν μαζί

 και

 και κάνουν μαζί

 και

 και κάνουν μαζί

Αναλύουμε τους αριθμούς μέχρι το 5 σε επιμέρους αθροίσματα. Πραγματοποιούμε προσθέσεις με αριθμούς μέχρι το 5, χωρίς να χρησιμοποιούμε το σύμβολο της πρόσθεσης.

2

Γράφω τους αριθμούς που βρίσκω.

Six empty rounded rectangular boxes for writing numbers, each with a different colored border: orange, yellow, purple, green, red, and blue.

3

Παρατηρούμε τις εικόνες και συζητάμε.

4

Παρατηρώ τις εικόνες και γράφω τους αντίστοιχους αριθμούς.

Four bead string problems for counting:

- Problem 1: A box with the number 3 is connected to a string of 3 beads (red, green, blue). Below the string are three boxes containing the number 1.
- Problem 2: A box with the number 4 is connected to a string of 4 beads (two red, one green, one blue). Below the string are three boxes, the first containing the number 2 and the others empty.
- Problem 3: A box with the number 5 is connected to a string of 5 beads (two red, two green, one blue). Below the string are three empty boxes.
- Problem 4: A box with the number 5 is connected to a string of 5 beads (three red, one green, one blue). Below the string are three empty boxes.

2. Η δασκάλα δίνει προφορικά στους μαθητές αθροίσματα της μορφής $n + 1$ μέχρι το 6 (π.χ. $3 + 1$, $4 + 1$ μέχρι και το $5 + 1$).

Λογοτέχνες, ζωγράφοι και μαθηματικοί

Ένας λογοτέχνης έγραψε:

Κρατάς τρία λουλούδια και σου προσφέρω
ακόμη δύο. Πόσα λουλούδια θα έχεις;

Τι θα γράψει ο μαθηματικός;

Μια ζωγράφος ζωγράφισε:

Τι θα γράψει ο μαθηματικός;

Τα παιδιά χρησιμοποιούν τα σύμβολα για τη γραφή των προσθέσεων.

2

Διηγούμαι μια ιστορία με βάση τα παρακάτω αθροίσματα.

$$3 + 1 = 4$$

$$3 + 2 = 5$$

$$4 + 0 = 4$$

3

Ο Γιώργος είχε γραμματόσημα.

Πήρε από τον Νίκο γραμματόσημα.

Πόσα γραμματόσημα έχει τώρα;

$$\dots + \dots = \dots$$

Η Μαρίνα είχε 2 κούκλες. Ο Γιάννης της έδωσε

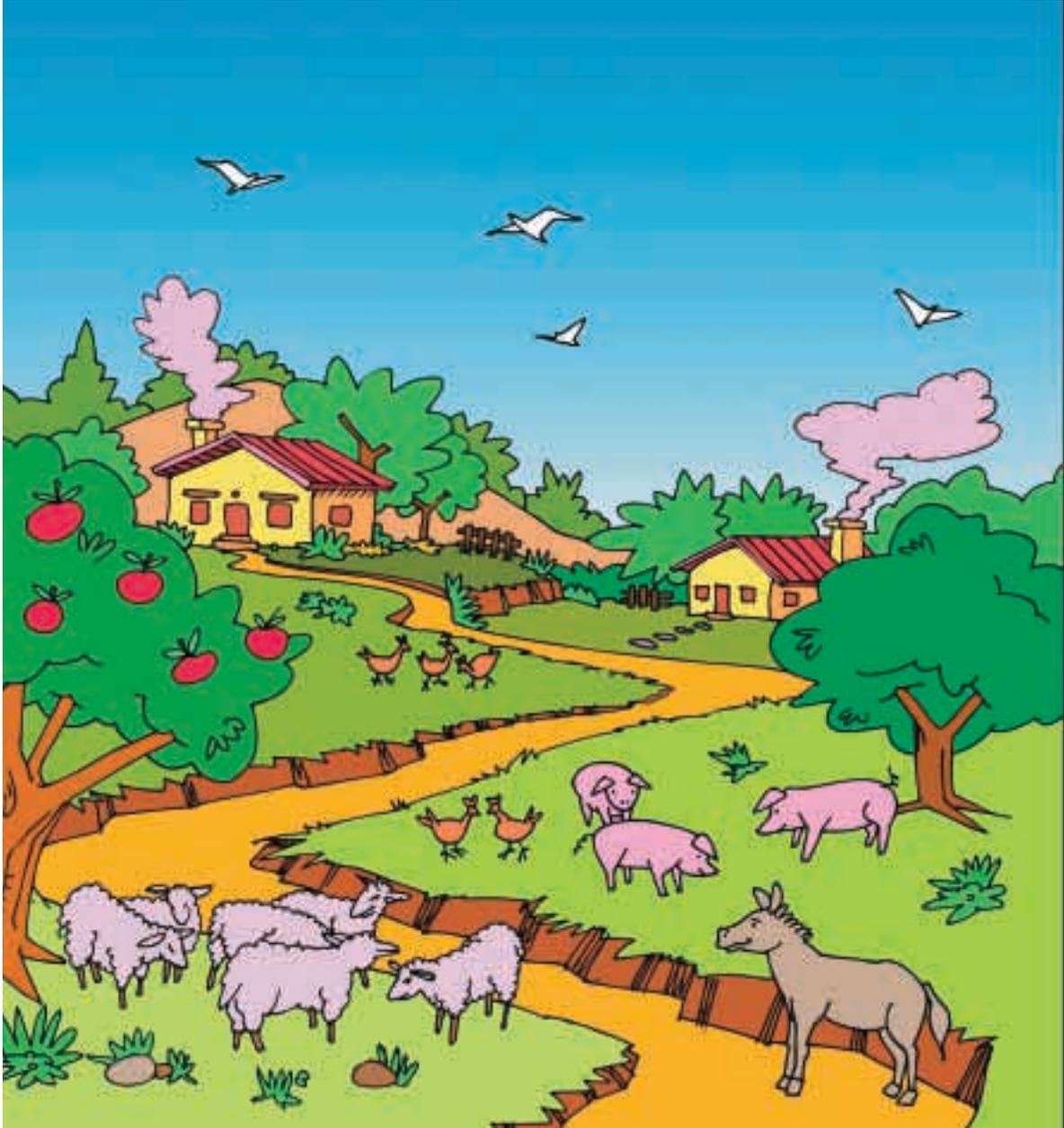
ακόμα κούκλες.

Πόσες κούκλες έχει τώρα;

$$\dots + \dots = \dots$$

Τι δείχνει το τοπίο;

Πόσα είναι τα ζώα στο χωράφι;

Πόσα είναι τα πουλιά στον ουρανό;

Πόσα είναι τα γουρούνια μαζί με τις κόττες;

Βάζω τα κουτάβια στα καλάθια με τρεις διαφορετικούς τρόπους.

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

Παρατηρώ τις εικόνες και διατυπώνω δικά μου προβλήματα.

